

Vaticaan: nee tegen euthanasie, ja tegen begeleiding stervenden

Katholiek Nieuwsblad, 24 september 2020

door Hannah Brockhaus

Het Vaticaan heeft zich opnieuw uitgesproken tegen euthanasie en hulp bij zelfdoding. In een dinsdag gepubliceerd document worden katholieken verder opgeroepen om zieken en stervenden te begeleiden door gebed, aanwezigheid en de sacramenten.

Het document *Samaritanus bonus* ('Barmhartige Samaritaan') gaat ook in op de pastorale zorg voor katholieken die om euthanasie of hulp bij zelfdoding vragen.

Priesters en anderen moeten ieder actief of passief gebaar vermijden dat op instemming met dergelijke daden kan wijzen. Ook de aanwezigheid tot het moment van de euthanasie moet volgens het document worden vermeden.

Het levenseinde

De tekst, bestaande uit 45 pagina's, is ondertekend door kardinaal Luis Ladaria, prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer.

Het document biedt een overzicht van de katholieke leer rond verschillende onderwerpen die met het levenseinde te maken hebben. Daarbij worden de intrinsieke waarde en waardigheid van ieder menselijk leven benadrukt.

Verheldering

In de introductie wordt uitgelegd dat "morele en praktische verheldering" over de zorg van zieken en stervenden noodzakelijk is.

Pastorale begeleiding van mensen die om euthanasie of hulp bij zelfdoding vragen "betekent tegenwoordig een uniek moment waarop het nodig is de leer van de Kerk opnieuw te bevestigen", aldus het document.

'Immorele daad'

Nabijheid tot een persoon die voor euthanasie kiest is noodzakelijk, aldus de tekst, maar het moet altijd gericht zijn of haar op bekering.

Samaritanus bonus stelt dat mensen die een dergelijke keuze maken "ongeacht hun subjectieve beschikkingen, voor een ernstig immorele daad kiezen, en gewillig volharden in dit besluit".

Begeleiden

In deze toestand kunnen zij de absolutie in de biecht, de ziekenzalving en het viaticum (de laatste heilige Communie) niet ontvangen, aldus het document.

"Hierbij blijft het mogelijk om de persoon te begeleiden, wiens hoop nieuw leven kan worden ingeblazen en wiens foutieve keuze gewijzigd kan worden, wat de toelating tot de sacramenten dus opent."

Geen veroordeling

In de tekst wordt uitgelegd dat "het uitstellen van absolutie een medicinale handeling van de Kerk is, die niet

bedoeld is om te veroordelen, maar om de zondaar naar de bekering te leiden". De positie van de Kerk in deze situatie "houdt niet in dat een zieke niet geaccepteerd moet worden", benadrukt het document.

Het weigeren van de absolutie "moet worden vergezeld door een bereidheid om te luisteren en helpen, samen met een diepere uitleg van de aard van het sacrament, om de mogelijkheid te bieden ernaar te verlangen en er tot op het laatste moment voor te kiezen".

Vragen en onzekerheden

Met de brief wil de Congregatie voor de Geloofsleer geestelijken en leken raad geven "over hun vragen en onzekerheden over medische zorg, en hun spirituele en pastorale plichten ten opzichte van zieken in de kritieke en terminale stadia van het leven".

'Euthanasie altijd foute keuze'

Euthanasie wordt in het document omschreven als "een intrinsiek kwade daad, in iedere situatie of omstandigheid". Daarnaast is "iedere medewerking aan zulke daden een erge zonde tegen het menselijk leven". "Euthanasie en hulp bij zelfdoding zijn altijd de foute keuzes", aldus Samaritanus bonus.

Euthanasiewetten

De brief gaat ook in op het wettelijk legaliseren van euthanasie, wat "ernstig onrechtvaardig" wordt genoemd. "Het bestaan van zulke wetten verwondt het recht en de menselijke relaties ernstig, en bedreigt het wederzijdse vertrouwen van mensen. De legitimatie van hulp bij zelfdoding en euthanasie is een teken van degradatie van wettelijke systemen."

Wie bijdraagt aan deze wetten en ze goedkeurt, maakt zich medeplichtig aan een ernstige zonde, aldus het document. Het invoeren van dergelijke wetgeving "draagt bij aan het vervormen van het geweten, zelfs onder gelovigen".

'Van de wanhoop bevrijden'

Het christelijk antwoord op de vraag naar euthanasie en hulp bij zelfdoding is de noodzakelijke hulp bieden door de wanhoop van de vrager weg te nemen. "De christen moet de stervenden helpen om zich van de wanhoop te bevrijden en hun hoop in God te plaatsen."

'Opperste daad van liefde'

De brief stelt dat het spiritueel bijstaan van een christen bij het levenseinde "een opperste daad van liefde" is.

"De dood is een beslissend moment van de ontmoeting tussen de mens met God de redder. De Kerk is geroepen om de gelovigen geestelijk te begeleiden in deze situatie, door hen de 'helende middelen' van gebed en de sacramenten te bieden."

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.